

Tutkimustiivistelmä

Ihalainen, M., Alho, J., Kolehmainen, O. ja Pukkala, T. *Expert models for bilberry and cowberry yields in Finnish forests*. *Forest Ecology and Management* (2002)157: 15–22.

Asiantuntijoiden laatimat mallit mustikka- ja puolukkasadoille Suomen metsissä

Marjastus on Suomessa suosittu vapaa-ajan harrastus. Metsien marjasadot lisäävät metsien arvoa vapaa-ajan ympäristönä. Marjanpoiminnalla on myös selvää taloudellista merkitystä. Metsänhoitosuunnitelmissa pitäisikin huomioida metsälle tehtävien toimenpiteiden vaikutukset marjasatoihin. Tutkimuksessa hyödynnettiin asiantuntijoiden arviointeja määrittäessä mustikka- ja puolukkasatojen riippuvuutta kasvupaikan ominaisuuksista ja puustosta.

Satoennusteiden arvioinnissa noudatettiin seuraavia päävaiheita: 1) valittiin asiantuntijat (27) mustikan ja puolukan satoarviointiin, 2) tuotettiin metsäalojen erilaisuutta kuvaavaa materiaalia, 3) asiantuntijat arvioivat pareittain metsäalojen satomäärät sekä 4) muodostettiin mustikan ja puolukan satoa kuvaavat mallit. Tutkimuksessa oli 100 arvioitavaa metsäalaa, joista 94 oli talousmetsää ja 6 hoitamaton metsää. Ennustemallien laadinnassa käytettiin regressioanalyysiä, ja sopivilla kertoimilla saatiin suhteelliset arvot muunnetuksi kilogrammaa hehtaaria kohden.

Mallinnustekniikan ennusteet olivat loogisesti yhteydessä kasvupaikan ominaisuuksiin, ja mallit olivat samansuuntaisia aiempien mallien kanssa. Tutkimuksen tuloksena tuotettiin kaksi satoennustemallia sekä puolukalle että mustikalle. Ensimmäinen malli huomioi kaikkien arvioijien mielipiteet, toinen vain yhdenmukaisimmat arvioinnit.